

OBSAH

PŘEDMLUVA..... 5

První díl: RANÉ DĚJINY PRUSKA

I. kapitola: PRUSKÝ ŘADOVÝ STÁT 9

Hermann von Salza – Bitva u Grunwaldu (něm. Tannenberg) v roce 1410 – Toruňský mír a zánik řádu – Sekularizace řádového státu: Pruské vévodství

II. kapitola: OSUDY BRANIBORSKA DO ROKU 1640 15

Askánci v Braniborsku – Falešný Valdemar – Udělení léna Hohenzollernům – Dispositio Achillea – Přestup Joachima II. k reformaci – Reformace Jana Zikmunda; Kleve – Mark – Ravensberg připadají Braniborsku – Nešťastný osud Braniborska za třicetileté války

III. kapitola: VELKÝ KURFIŘT 25

Střídání spojenců – Bitva u Fehrbellinu – Knížecí absolutismus – Správa a armáda – Příchod hugenotů

Druhý díl: PRUSKÉ DĚJINY 1701–1871

- IV. kapitola: PRUSKO SE STÁVÁ KRÁLOVSTVÍM 35
Korunovační slavnost a její význam – Kulturní počiny prvního pruského krále – Řád Černé orlice
- V. kapitola: FRIDRICH VILÉM I. – KRÁL VOJÁKŮ 40
Svazek pietismu a kasáren – Generální direktorium – Merkantilismus – Typ nového úředníka a důstojníka – Armáda – Závěť z roku 1722 – Králova zbožnost
- VI. kapitola: FRIDRICH VELIKÝ 1740–1763 52
Korunní princ – První slezská válka – Druhá slezská válka – Mírové desetiletí – Sedmiletá válka – Hubertusburský mír
- VII. kapitola: FRIDRICH VELIKÝ 1763–1786 67
Důsledky mírové smlouvy – První dělení Polska – Obnova země – Justiční reforma a všeobecné zemské právo – Toleranční myšlenka – Fridrichův způsob vlády – Králův étos – Pruské státní vlastenectví – Sociální struktura státu – Knížecí spolek – Fridrichova smrt
- VIII. kapitola: OD SMRTI FRIDRICH A VELIKÉHO
K TYLŽSKÉMU MÍRU 85
Fridrich Vilém II. – Architektura, literatura a umění – Zahraniční politika – Občanský král Fridrich Vilém III. – Bitva u Jeny a Auerstedtu – Tylžský mír – Kontribuce
- IX. kapitola: OBDOBÍ REFORM. 96
Kritická sebereflexe – Svobodný pán vom und zum Stein – Osvobození sedláků – Organizační edikt a městské nařízení – Hardenbergovy reformy – Emancipace Židů – Organizace armády – Reformy školství

X. kapitola: OSVOBOZOVACÍ VÁLKY	110
Napoleonova říše – Yorck v Taurogenu – Zahájení osvobozovacích válek – První bitvy – Bitva národů u Lipska – Obsazení Francie – Bitva u Ligny a u Waterloo – Pruské zisky na Vídeňském kongresu	
XI. kapitola: ROZHODNUTÍ Z ROKU 1815	127
Německý spolek – Charakter a poslání – Svatá aliance – Intervenční princip	
XII. kapitola: VÝVOJ PRUSKA V LETECH 1815–1840	136
Úpadek reformních myšlenek – Boj o ústavu – Zákon o provinčních stavech – Státní rada – Úřednictvo v době restaurace – Celní spolek – Architektura – Pruská unie – Konflikt s kolínským biskupem – Stagnace zahraniční politiky, polská otázka – Králova smrt	
XIII. kapitola: FRIDRICH VILÉM IV. DO ROKU 1848.	155
Osobnost nového krále – První vládní činy – Církevní politika – Spojený zemský sněm – Kontrarevoluce – Pruská ústava	
XIV. kapitola: „DESETILETÍ REAKCE“	171
Německá otázka – Odmítnutí císařské koruny – Olomoucké punktace – Politická konstelace v padesátých letech 19. století – Polská otázka – Sociálně historické změny – Světový názor strany Kreuzzeitung – Pruský liberalismus – Strana Wochenblattpartei – Neutralita Pruska za krymské války – Od ideové politiky k reálné politice – Odchod Fridricha Viléma IV.	
XV. kapitola: KRÁL VILÉM I. A BISMARCKOVO ZALOŽENÍ ŘÍŠE	197
Regentství – Vojenský konflikt – Povolání Bismarcka – Frankfurtský sjezd – Dánská válka – Válka s Rakouskem – Anexe – Nové formování politických stran – Severoněmecký spolek a Celní parlament – Emžská depeše a válka proti Francii – Založení říše ve Versailles – Nová říšská ústava	

Třetí díl: PRUSKÉ DĚJINY PO ROCE 1871

XVI. kapitola: DĚJINY PRUSKA

OD ROKU 1871 DO SOUČASNOSTI..... 227

Postavení Pruska v nové říši – Pruské zákonodárství – Partikularistické tendence – Odkládaná volební reforma – Převrat v roce 1918 – Republikánský svobodný pruský stát – Zemská ústava z roku 1920 – Konec Pruského státu – Zhodnocení Pruska jako historického fenoménu

POZNÁMKY..... 251

PŘÍLOHY

DOKUMENTY..... 267

ČASOVÁ TABULKA 343

PŘEHLED ÚZEMNÍHO RŮSTU PRUSKÉHO STÁTU

ZA HOHENZOLLERNŮ 351

PRUŠTÍ MINISTŘI V LETECH 1848–1918 361

PRUSKÉ VLÁDY OD ROKU 1918 367

K FINANČNÍ POLITICE ABSOLUTISTICKÉHO STÁTU 370

BIBLIOGRAFIE K PRUSKÝM DĚJINÁM

OBEČNÁ LITERATURA..... 373

SPECIÁLNÍ LITERATURA

K JEDNOTLIVÝM KAPITOLÁM 376

BIBLIOGRAFIE PRACÍ V ČEŠTINĚ K BRANIBORSKÝM

A PRUSKÝM DĚJINÁM 391

JMENNÝ REJSTŘÍK..... 397